

**Bruxelles, 11 noiembrie 2025
(OR. en)**

14921/25

**Dosar interinstituțional:
2008/0140 (CNS)**

**ANTIDISCRIM 103
FREMP 300
GENDER 195
JAI 1592
MI 869
SOC 728**

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	14287/25
Subiect:	Propunere de DIRECTIVĂ A CONSILIULUI privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală <i>Raport intermediar</i>

I. INTRODUCERE

La 2 iulie 2008, Comisia a transmis Consiliului și Parlamentului European o propunere de directivă a Consiliului vizând să extindă protecția împotriva discriminării din motive de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală pentru a cuprinde alte domenii decât cel al ocupării forței de muncă. Completând legislația Uniunii existentă¹ în acest domeniu, propunerea de directivă orizontală privind egalitatea de tratament ar interzice discriminarea din motivele sus-amintite în următoarele domenii: protecția socială, inclusiv securitatea socială și asistența medicală, educația și accesul la bunuri și servicii, inclusiv la locuințe.

¹ În special Directivele 79/7/CEE, 2000/43/CE, 2000/78/CE și 2004/113/CE ale Consiliului.

Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie 2009, propunerea intră acum sub incidența articolului 19 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) (procedura legislativă specială); în consecință, este necesară unanimitatea în Consiliu, după obținerea aprobării Parlamentului European.

Parlamentul European și-a adoptat avizul în cadrul procedurii de consultare la 2 aprilie 2009². Consiliul va trebui să solicite aprobarea Parlamentului European cu privire la forma finală a textului.

Deși propunerea este dezbătută de peste 17 ani și deși aproape fiecare președinție a inclus dosarul pe ordinea de zi a Consiliului, nu a fost posibil să se ajungă la un acord până în prezent. Cel mai recent raport intermediar³ a fost prezentat Consiliului EPSCO la 19 iunie 2025.

În timp ce o foarte mare majoritate a delegațiilor sprijină de mult timp directiva, aprobând faptul că aceasta urmărește să completeze cadrul juridic existent prin abordarea tuturor celor patru motive de discriminare printr-o abordare orizontală, o serie de alte delegații au exprimat preocupări și au solicitat clarificări cu privire la lipsa perceptibilă de securitate juridică, la repartizarea competențelor și la respectarea principiului subsidiarității, precum și la impactul propunerii, în special în ceea ce privește potențialele implicații financiare.

De-a lungul anilor, au avut loc reformulări importante pentru a se răspunde preocupărilor exprimate, inclusiv prin clarificarea obligațiilor juridice atât în ceea ce privește fondul, cât și în ceea ce privește repartizarea competențelor, precum și prin limitarea în mod substanțial a potențialului impact financiar al proiectului de directivă.

² A se vedea documentul A6-0149/2009. Alice Kuhnke (SE/Grupul Verzilor/Aliața Liberă Europeană) este în prezent raportoare pentru Parlament.

³ 9573/25.

Se reamintește faptul că, în ultimul an, marea majoritate a statelor membre și-au exprimat în mod clar și repetat opinia la nivel ministerial potrivit căreia un acord cu privire la această propunere de lungă durată este oportun, potrivit și necesar.⁴

Comisia a sprijinit încercările de obținere a unui compromis, menținând totodată, în această etapă, o rezervă de examinare cu privire la orice modificare a propunerii sale inițiale.

În programul său de lucru pentru 2025, publicat la 11 februarie 2025, Comisia și-a anunțat intenția de a retrage propunerea de directivă privind egalitatea de tratament. Cu toate acestea, propunerea a fost menținută în cele din urmă și nu figurează pe lista de retrageri publicată la 6 octombrie 2025.⁵

II. LUCRĂRILE CONSILIULUI ÎN CURSUL PREȘEDINȚIEI DANEZE

Și în timpul președinției daneze s-au depus eforturi pentru a obține unanimitatea cu privire la propunere. Grupul de lucru pentru chestiuni sociale a discutat dosarul în cadrul a două reuniuni.⁶ În paralel, președinția s-a angajat în contacte bilaterale cu delegațiile care au încă preocupări nesoluționate pentru a identifica chestiunile rămase și a analiza posibile soluții.

În cadrul reuniunii Grupului de lucru pentru chestiuni sociale din 2 octombrie 2025, un reprezentant al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și-a prezentat raportul intitulat „Combatting Discrimination in the European Union”⁷ (Combaterea discriminării în Uniunea Europeană), semnalând că discriminarea este mai răspândită în domenii care nu sunt încă acoperite de legislația UE, ceea ce evidențiază necesitatea extinderii protecției dincolo de domeniul ocupării forței de muncă. Raportul subliniază, de asemenea, costurile economice și sociale ale discriminării, sugerând că beneficiile unei directive orizontale privind egalitatea ar depăși costurile.

⁴ Reuniunile Consiliului EPSCO din 7 mai 2024, 20 iunie 2024, 2 decembrie 2024 și 19 iunie 2025.

⁵ JO C/2025/5423, 6.10.2025, p. 1-4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5423/oj>.

⁶ 2 și 30 octombrie 2025.

⁷ [Combatting Discrimination in the European Union | OECD](#)

Grupul de lucru a discutat apoi despre propunere pe baza unei note de orientare din partea președinției.⁸ Statele membre care nu au fost în măsură să sprijine ultima versiune a textului⁹ au fost invitate să precizeze ce preocupări au rămas nerezolvate, cu scopul de a găsi soluțiile cele mai eficace și eficiente. Marea majoritate a statelor membre și-au reafirmat sprijinul pentru directivă și mai multe și-au împărtășit propriile analize ale implicațiilor sale în materie de costuri, care s-au dovedit a fi scăzute sau nesemnificative în comparație cu beneficiile acesteia.

În acest context și pe baza altor schimburi bilaterale, președinția a identificat o serie de chestiuni nesoluționate care, potrivit statelor membre care mai aveau preocupări, nu au fost încă abordate. Ele au fost discutate în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni sociale la 30 octombrie, pe baza unei note de orientare¹⁰, în funcție de următoarele elemente:

i) Domeniul de aplicare

O delegație și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu domeniul de aplicare al directivei în ceea ce privește protecția socială și educația, în special necesitatea de a respecta competențele naționale în aceste domenii sensibile. Această delegație a sugerat și să se extindă dispoziția care stabilește diferențele de tratament admisibile de la articolul 2 alineatul (5a) astfel încât să se aplice tuturor motivelor de discriminare reglementate de directivă, și nu numai vârstei.

În acest context, președinția a invitat statele membre care mai aveau preocupări să precizeze ce modificări legate de protecția socială și educație ar fi necesare pentru a le permite să sprijine directiva, iar celor care sprijină o extindere a articolului 2 alineatul (5a) la toate motivele de discriminare li s-a solicitat să ofere exemple practice și să explice motivele politice și juridice pentru a permite diferențe de tratament pe motive de orientare sexuală, religie sau convingeri și handicap.

⁸ 12823/25.

⁹ Cea mai recentă versiune a textului figurează în documentul 10817/24.

¹⁰ 14287/25.

Deși delegațiile au fost, în general, dispuse să dea dovadă de flexibilitate și să ia în considerare noi propuneri, mai multe delegații au exprimat rezerve cu privire la o nouă restrângere a domeniului de aplicare și au solicitat propuneri și justificări concrete, în special cu privire la o posibilă extindere a dispoziției prevăzute la articolul 2 alineatul (5a). Unele au subliniat și importanța menținerii nivelului general de ambiție al directivei. În schimb, o delegație a solicitat eliminarea protecției sociale și a educației din domeniul de aplicare al directivei și extinderea dispoziției de la articolul 2 alineatul (5a) astfel încât să includă toate motivele de discriminare, nu doar vârsta. O altă delegație și-a exprimat îngrijorarea cu privire la claritatea juridică a dispozițiilor privind educația.

ii) Punerea în aplicare

În ceea ce privește punerea în aplicare, au fost ridicate întrebări cu privire la impactul financiar al directivei, inclusiv, în special, cu privire la costul asigurării unor adaptări rezonabile pentru persoanele cu handicap.

În acest context, președinția a invitat statele membre să indice ce tip de sprijin ar facilita analizele lor naționale cost-beneficiu cu privire la obligația de a oferi adaptări rezonabile și să specifice ce termeni juridici sau dispoziții necesită clarificări suplimentare, inclusiv dacă ar trebui adăugate elemente suplimentare la text și, în caz afirmativ, care sunt acestea și ce format trebuie să aibă.

O serie de state membre au subliniat că există deja obligații în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CNUDPH) și că directiva nu va crea cerințe suplimentare privind adaptările rezonabile. Un stat membru a insistat asupra distincției dintre adaptări rezonabile și accesibilitate, semnalând că lipsa acesteia din urmă în textul de compromis reduce în mod semnificativ costurile. De asemenea, s-a sugerat că Comisia ar putea să ofere orientări cu privire la punerea în aplicare, după adoptarea directivei. Un alt stat membru a solicitat o nouă evaluare a impactului. Reprezentantul Comisiei a punctat că Comisia a realizat o evaluare a impactului pentru a însoți propunerea sa legislativă și că nu este de competența Comisiei să efectueze evaluări ale impactului în legătură cu amendamentele Consiliului la propunerea sa.

iii) Competențele descentralizate

Unele state membre au subliniat provocările legate de punerea în aplicare a directivei în situațiile în care competențele sunt exercitate la nivel regional sau descentralizat și au solicitat soluții care să respecte astfel de structuri de guvernare.

În acest context, președinția a invitat statele membre preocupate de impactul directivei asupra structurilor politice descentralizate să specifice domeniile de politică care generează aceste preocupări și să propună soluții concrete pentru a le aborda.

Două state membre au declarat că nu au motive de îngrijorare cu privire la competențele descentralizate, deși dispun de structuri de guvernare descentralizate la nivel național.

III. CONCLUZIE

Obiectivul președinției era să ajungă la o abordare generală cu privire la propunere în cadrul Consiliului EPSCO din 1 decembrie. Cu toate acestea, în cursul discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni sociale, trei delegații au menținut rezerve generale, de unde rezultă că nu poate fi atinsă încă unanimitatea necesară. Totuși, o foarte mare majoritate a delegațiilor sprijină în continuare cel mai recent text de compromis și obiectivul de a se ajunge la o abordare generală în cadrul Consiliului.

În absența unor sugestii sau clarificări suplimentare din partea statelor membre cu preocupări nesoluționate, președinția nu a fost în măsură să prezinte un nou text de compromis. Pozițiile delegațiilor trebuie examinate mai în detaliu înainte de a identifica posibile soluții. Se speră că preocupările rămase pot fi abordate prin implicarea constructivă a tuturor delegațiilor.

Președinția este ferm convinsă că, într-o lume în care drepturile fundamentale și egalitatea sunt supuse unei presiuni din ce în ce mai mari, UE ar trebui să conducă prin puterea exemplului. Prin urmare, se speră că, în viitorul apropiat, se va putea obține sprijinul necesar pentru o unanimitate în Consiliu.